Contributed by SAP
woensdag, 02 november 2005 - Last Updated vrijdag, 25 mei 2007

Met de staking en de nationale manifestatie in gemeenschappelijk vakbondsfront op vrijdag 28 oktober toonden de werkende mensen van dit land een krachtige vuist. De kracht van de manifestatie, die meer dan 100.000 actievoerders op de been bracht, school hem in de eenheid: het ABVV en het ACV samen, arbeiders en bedienden, werknemers uit de private en de publieke sector, jongeren en ouderen, Vlamingen en Franstaligen, migranten en mensen zonder papieren... Allemaal samen.

De manifestatie van 28 oktober toonde eens te meer de strijdlust en de vastberadenheid, die we eerder ook al zagen tijdens de ABVV-staking van 7 oktober. Hoewel in een aantal sectoren en bedrijven de strijd vooral op gang werd getrokken door de syndicale leiders en het vakbondskader, was het toch vooral de syndicale basis die voor het succes van deze staking heeft gezorgd en die uiteindelijk de syndicale leidingen heeft aangezet tot gemeenschappelijke actie. Nadat Verhofstadt éénzijdig het (pseudo)generatiepact oplegde, ontstond er immers een golf van stakingen en werkonderbrekingen. Die golf werd steeds groter en mondde uiteindelijk uit in de menselijke vloedgolf van 28 oktober.Vanaf 11 en 12 oktober zagen we werkonderbrekingen in een hele reeks bedrijven: Sabca (Gosselies), FN-Herstal, Caterpillar… Op maandag 16 oktober legde de nachtploeg van VW-Vorst spontaan het werk neer. Daags nadien waren er werkonderbrekingen op de verschillende sites van Glaverbel alsook bij Caterpillar, waar een 24uren-staking werd gehouden in gemeenschappelijk vakbondsfront. Eén na één verwierpen de verschillende centrales van ABVV en ACV het plan van de regering.

Op dinsdag 18 oktober betoogden honderden metaalarbeiders van ABVV én ACV in Seraing. Sinds die dag zijn de stakingen en de werkonderbrekingen verveelvoudigd: Carmeuse (Aisemont), Dolomies (Marche-les-Dames), Saint-Gobin (Auvelais), opnieuw Volkswagen, Alcatel-Etca, TechSpace Aéro (Herstal), MTS Benelux (Floreffe), Logisma (Namen), Norma (Malonne), de TEC (Montignies-sur-Sambre). Op maandag 24 oktober waren er algemene of gedeeltelijke stakingen in Charleroi (met een betoging van 15.000 arbeiders), in Namen en in Le Centre.

De leidingen van ABVV en ACV hadden dus weinig ruimte voor twijfel. Naast de druk die ze voelde vanuit de basis, is de syndicale bureaucratie ook bekommerd om haar verlies aan onderhandelingsmarge, en dat om twee redenen, op twee niveaus. Ten eerste legt de regering op federaal vlak steeds meer haar socio-politieke agenda op, zonder absoluut tot een akkoord te willen komen met de syndicale top (zie naar het opleggen van het Interprofessioneel Akkoord of het regeringsantwoord op de hoge olieprijzen). Bovendien is het duidelijk dat voor de syndicale leiders - die eerder ‘ goede sociale plannen’ willen uit de brand slepen dan daadwerkelijk strijd te leveren voor het behoud of de uitbreiding van de werkgelegenheid - het terugschroeven van het brugpensioen ook hun onderhandelingsmogelijkheden in het geval van ontslagen in ondernemingen beknot. In plaats van zich te kunnen opwerpen als onmisbare partners in het sociaal overleg, dreigen de syndicale leidingen net alle geloofwaardigheid ten opzichte van het patronaat en ten opzichte van hun eigen basis te verliezen.

Provocaties

De patronale en politieke provocaties tegen het stakingsrecht en de syndicale vrijheden, die tot doel hadden de mensen te demobiliseren, hebben, ondanks de steun van delen van de pers (De Morgen en La Libre Belgiqueop kop) precies het tegenovergestelde effect gehad : ze leidden tot meer strijdlust en vastberadenheid. Het VBO en Voka dreigden ermee “alle mogelijke wettelijke middelen” te zullen benutten om stakingspiketten te breken en wegbezettingen ongedaan te maken.Er werd een patronale permanentie opgezet die erop gericht was om rechtbanken eenzijdig te laten tussenkomen en systematisch met dwangsommen syndicale acties te stoppen. Deze provocaties bereikten een grotesk hoogtepunt op 28 oktober toen Olivier Willockx, de directeur van de Brusselse kamer van koophandel, per helikopter boven de manifestatie cirkelde om “inbreuken op de wet op te sporen”… Het patronaat dat nu de rol van de politie overneemt!

Ook de regering, trouw aan haar meesters, trachtte –vooral in de figuur van minister van Binnenlandse Zaken Patrick Dewael- de stakers te intimideren. Liberale parlementairen dienden wetsvoorstellen in om het 'recht op werken' te vrijwaren en een 'minimumdienst' te waarborgen. Het ingrijpen van rechtbanken in sociale conflicten, de criminalisering van sociale strijd en de beknotting van het stakingsrecht zijn onaanvaardbaar! Er zouden net deurwaarders moeten gestuurd worden naar het VBO en Voka om te laten vaststellen dat zij weigeren werk te bieden aan 600.000 werklozen. Of naar Verhofstadt, om vast te stellen dat die zijn belofte om 200.000 banen te scheppen niet waarmaakt!De strijd volhouden, éénmaken en uitdiepen!

De manifestatie van 28 oktober toonde ook het veralgemeend en veelvormig karakter van de sociale woede aan. De manifestanten maakten duidelijk dat ze er genoeg van hebben, dat ze de achteruitgang van hun arbeidsomstandigheden, de oprukkende sociale problemen, de eindeloze herstructureringen en afdankingen, de privatiseringen van openbare diensten, de massale werkloosheid, de afname van de koopkracht, de bevriezing van de lonen, het dure dagelijkse leven méér dan beu zijn. Het is woede om de omvattende gevolgen van 25 jaar neoliberaal beleid.Is het niet veelzeggend dat ook sectoren die niet onmiddellijk geraakt worden door het "Generatiepact" (op dit ogenblik tenminste nog niet) massaal naar Brussel kwamen: leraren, de non-profit etc. Ook de sterke mobilisatie van jonge werknemers moet onderstreept worden. Ook tijdens de staking van 7 oktober viel de sterke aanwezigheid van jongeren aan de piketten op. In het vuur van de strijd, wordt er een nieuwe vakbondsgeneratie geboren, een generatie die niet de nederlaag tegen het Globaal Plan van 1993 met zich meedraagt. Een generatie die nooit iets anders heeft gekend dan massa-werkloosheid, crisis en flexibilisering van de arbeid.

Maar ondanks het indrukwekkende potentieel en de sterke motivatie, bieden de syndicale leidingen geen enkel klaar en duidelijk actieperspectief en trachten ze de zaak te beperken tot het brugpensioen. De syndicale leidingen vrezen –met rede- dat bredere eisen de deur zullen openzetten voor een radicalere en sterkere dynamiek, die ze niet langer kunnen controleren. Ze hopen er dus op dat de regering een stapje zal terugnemen en nieuwe onderhandelingen zal aanvaarden die dan kunnen leiden tot een aantal amendementen op het oorspronkelijke plan. Dan kunnen ze de "overwinning" afkondigen en het einde van de beweging inluiden.Tegenover de misprijzende afwijzing van Verhofstadt, die enkel nog maar over de uitvoeringsmodaliteiten wenst te discussiëren, blazen de syndicale leidingen koud en warm tegelijkertijd. Enerzijds hebben ze het over mogelijke nieuwe acties, maar anderzijds bereiden ze de demobilisatie en de aftocht voor. De leiding van het ABVV zocht de dag voor de manifestatie van 28 oktober reeds naar een uitweg door een akkoord proberen af te dwingen met de PS. Vandermeeren staat klaar om elke onderhandeling te aanvaarden, zelfs één op uiterst minimale basis. Luc Cortebeek (ACV) van zijn kant verklaart zelfs dat "we de mensen niet tot actie kunnen aanzetten zonder kansen op succes". Vandaag is het nochtans niet door een gebrek aan actiebereidheid dat we overwinningen gaan behalen.

De syndicale basis moet dus opnieuw zijn stem laten horen en zijn eigen keuzes opdringen. De strijd moet zonder verpinken verder worden gezet.Daarvoor moeten we:1. De druk blijven opvoeren met een klaar en duidelijk actieplan : wekelijkse algemene stakingen, telkens in een andere regio, naar een onbeperkte algemene staking indien noodzakelijk !

2. Duidelijke doelstellingen : onmiddellijke intrekking van het « generatiepact ». Met dat perspectief moeten we sector per sector en bedrijf per bedrijf vertalen wat die hervorming van het loopbaaneinde van de regering precies betekent voor de mensen die er werken. Er moet een offensieve eisenbundel uitgewerkt worden, die de verschillende vormen van sociale strijd kan éénmaken en alle problemen aanraakt waarmee werkende mensen en uitkeringstrekkers geconfronteerd worden:

- Behoud van brugpensioen op 55 jaar, berekend op basis van de vijf beste jaren, en met verplichte aanwerving van een jongere in een vast contract
- De lonen en de uitkeringen moeten welvaartvast zijn
- Opheffing van de BTW op levensnoodzakelijke producten
- Sociale Zekerheid: het patronaat moet betalen. Stop de verlagingen van de patronale lasten

- Neen aan de onrechtvaardige belastingspolitiek: voor een vermogensbelasting* - - Voor een massale herfinanciering van de openbare sector, de verdediging van openbare diensten, tegen de privatiseringen
- Voor een veralgemeende herwaardering van de lonen en de sociale uitkeringen
- Tegen de werkloosheid: stop de jacht op werklozen, arbeidsduurvermindering met loonsbehoud en evenredige aanwervingen, verbod op ontslagen bij bedrijven die winst maken

3. Opnieuw aansluiten bij de traditie van het democratisch strijdsyndicalisme. Om méér en beter te kunnen wegen op de strijd moeten de strijdsyndicalisten zich binnen hun organisaties organiseren en syndicale netwerken opbouwen waarbij de sectorale en beroepsgrenzen overstegen worden. Ze moeten het debat voeren en hun analyses, standpunten en perspectieven uitwerken om ze daarna democratisch voor te leggen aan alle leden van de vakbonden.

Naar een nieuwe linkse partij

Met een regering die trouw is aan de orders van het patronaat, stelt de politieke kwestie zich voor talloze werkende mensen op een steeds dringendere wijze. Gezien de regering weigert rekening te houden met de sociale meerderheid, ontbreekt het haar aan legitimiteit en moet ze dus vertrekken! Maar hoe kunnen we een politiek alternatief uitwerken?Het ABVV en het ACV moeten vooreerst breken met alle partijen die de neoliberale politiek uitvoeren of ze niet in vraag stellen. De sp.a en de PS staan vandaag lijnrecht tegenover de sociale beweging (die “conservatief” en “onverantwoordelijk” wordt genoemd). Wij hebben de sociaal-democraten niet gehoord toen onze syndicale vrijheden werden aangevallen. De PS komt vooral in het nieuws omdat haar mandatarissen misbruik maken van gemeenschapsmiddelen. In Vlaanderen benoemt Johan Vande Lanotte een onbekende bankier tot nieuwe staatssecretaris… De sociaal-democratie staat vandaag lichtjaren verwijderd van de bekommernissen en de verwachtingen van de werkende mensen. Het ABVV moet dus de banden verbreken met partijen als PS en sp.a, die niet langer de belangen van de werkende mensen wensen te verdedigen. Zoals de BBTK van Brussel al eiste, moeten de vertegenwoordigers van het ABVV weigeren te zetelen in de partijbureaus van PS en sp.a.

Sinds hun regeringsdeelname zijn de groenen definitief hun ziel kwijt. Ze stellen de neoliberale politiek niet fundamenteel in vraag en vertegenwoordigen dus geen echt alternatief. Eerder dan dat ze een ernstige balans maken van hun regeringsdeelname, staan ze te trappelen om terug aan de macht te kunnen raken, eventueel zelfs met de liberalen. Hoewel ze vandaag wel vragen dat de regering de onderhandelingen over het “Pact” terug opent, betreuren ze de stakingsacties die “schade toebrengen aan de economie en de bedrijven”.We moeten er alles aan doen om te vermijden dat extreem-rechts de vruchten plukt van de huidige malaise en de sociale onvrede. Extreem-rechts is de tegenpool van de solidariteit en de sociale herverdeling die geëist werd op 28 oktober.

Er zijn dus geen 36 oplossingen: de strijdsyndicalisten moeten de opbouw van een nieuwe arbeiderspartij op de agenda zetten. De sociale meerderheid die haar vuist liet zien op 28 oktober moet absoluut een politieke vertaling vinden in de vorm van een niewe partij, 100% links en gewapend met een programma dat een breuk met het neoliberalisme voorstaat. Een partij die voorrang geeft aan de sociale behoeften, aan de kwaliteit van het leven, aan de uitdagingen op milieuvlak. Een partij die een antikapitalistisch perspectief naar voor durft schuiven.

De SAP wil al haar krachten inzetten voor de opbouw van zo’n nieuwe partij. De SAP versterken, betekent die strijd versterken.

Socialistische Arbeiderspartij